

Šibačka a oblievačka nie je o týraní žien, má zabezpečiť zdravie a vitalitu

- CZ24 News | 18. dubna 2022

SLOVENSKO: Šibanie veľkonočným korbáčom bolo v minulosti spojené so symbolom prebúdajúcej sa prírody. Mladým vrbovým prútikom sa odovzdávali sila, vitalita, zdravie a sviežosť. Pre TASR to uviedla Gabriela Kováčiková zo Stredoslovenského osvetového strediska v Banskej Bystrici.

Pripomenula, že prúty chlapci rezali na Smrtnú, teda piatu pôstnu nedeľu. Plietli ich na Bielu sobotu alebo Veľkonočnú nedeľu a používali pri šibačke na Veľkonočný pondelok. „Prúty symbolizovali i plodnosť, obnovenie a nepretržitosť života,“ zhrnula.

Ako dodala, veľkonočné korbáče najčastejšie plietli z ohybného vrbového prútia. Zdobené boli farebnými nitkami a stuhami, ktorými ich veľaokrát obdarovali dievčatá. „Na Záhorí nosili regrúti v priebehu 80. rokov 20. storočia napríklad neobyčajne dlhé, viac ako dvojmetrové korbáče,“ podotkla s tým, že po skončení obchôdzky ich vešali na steny v krčmách.

Podľa Kováčikovej kúpanie alebo šibačka sú všeobecne známe fenomény, ktoré sa v minulosti a v súčasnosti viažu s jarnými veľkonočnými sviatkami. „Podoba, v akej ich však poznáme dnes, je z hľadiska územia Slovenska takmer zjednotená alebo vyrovnaná,“ konštatovala. Informovala tiež, že v prvej polovici 20. storočia bolo v okolí Bratislavy a na Záhorí známe šibanie alebo polievanie. Menší chlapci šibali najmä gazdiné. Tie ich za šibačku odmenili vajíčkom alebo koláčom s makom.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

„Na Kysuciach a na Orave boli známe obe formy, výdatné polievanie aj šibanie,“ poznamenala a doplnila, že na Horehroní mládenci vo väčších alebo menších skupinách chodili kúpať ešte pred svitaním. Za vyzbierané peniaze si potom usporiadali v pondelok zábavu. „Na Spiši bolo rozšírené oblievanie, v utorok však kúpali dievčatá chlapcov. Podobný bol záver Veľkej noci na Liptove, Šariši alebo Zemplíne,“ zdôraznila.

Zhodnotila tiež, že v súčasnosti sa však nestretneme s tým, že chlapci vnímajú funkciu veľkonočného korbáča obdobne. „Rovnako dievča nezavedú k potoku a neponoria ho do prúdov vody, ktorá v minulosti symbolizovala magicko-očistný charakter,“ povedala. „Len zriedkavo, najčastejšie však u členov folklórnych súborov, sa stretneme s polievaním tanečník vedrami plnými vody,“ vyhlásila s tým, že dnes sa používajú striekačky, polievanie vodou z hrnčeka, prípadne z fľaše a postriekaním vôňou alebo parfumom.

Podľa nej veľkonočné zvyky sú i v súčasnosti na Slovensku považované za stále živý fenomén. „V duchu zábavy, dobrej nálady a príjemných stretnutí sa zide celá rodina a blízki priatelia, ktorí majú príležitosť stráviť takto svoj voľný čas,“ ukončila Kováčiková.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

ZDROJ: TASR